

ABAU
CONVOCATORIA ORDINARIA
Ano 2023
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DA FILOSOFÍA
(Cód. 34)

O alumnado debe de responder a UNHA das catro preguntas da Proba. Se responde a máis preguntas só se avaliará a primeira que desenvolveu.

A **cualificación da PREGUNTA é de 10 puntos**, que se e distribúen do seguinte xeito:

PREGUNTA 1: 10 PUNTOS.

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Platón: antroploxía e política*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a *comprensión* do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema; (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor; (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento do *Fedro* (246a-247c) de Platón deberá manifestar unha axeitada comprensión dos conceptos principais do texto proposto (algúns deles son: alma, corpo, forza, aurigas, caste, deuses, bo/fermoso/perfecto, inanimado, Cosmos, corpo terrestre, ser vivo, poder natural, divino, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento de Platón e deste filósofo na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión semántica no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a solvencia e corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Platón: antroploxía e política*, atenderá entre outros contidos, no que respecta á “antroploxía”, á explicación da “metáfora do carro alado”, á relación alma-corpo, á inmortalidade da alma, á alma como principio de vida e de coñecemento, tipos ou partes da alma, o control da alma racional, etc. No que respecta á “política”, atenderase á dimensión moral e social do suxeito, á comprensión da *polis*, ás formas de goberno, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

1.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

1.2.1. Deste xeito, a cuestión *O liberalismo político de Locke*, atenderá entre outros contidos: á diferenza entre o Estado de Natureza e a sociedade civil, á relación entre a lei natural e a liberdade, a lei moral, a necesidade de comunidade e goberno civil, o poder lexislativo, a autconservación, a propiedade, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.2. Deste xeito, a cuestión *Os límites do coñecemento en Kant*, atenderá entre outros contidos: á concepción do Idealismo trascendental entre racionalismo e empirismo, ás fontes do coñecemento como sensibilidade e entendemento, o correspondente desenvolvemento de conceptos como “representación, intuición, entendemento, razón, *a priori*, *a posteriori*, xuízos”, á concepción do coñecemento *a priori*, as condicións do coñecemento científico, a (im)posibilidade da metafísica como ciencia, a condición da “razón pura”, dos xuízos sintéticos *a priori*, a necesidade do incondicionado, etc.” **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxis* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 2: 10 PUNTOS.

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*. **A cualificación máxima é de 6 puntos:** 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Suma contra os xentís* (Libro 1, cap. 7) de Tomé de Aquino deberá manifestar unha axeitada comprensión da influencia do cristianismo no debate filosófico da Escolástica, e en particular a comparación entre “razón” e “fe” como formas, ben complementarias ou ben antagónicas, de coñecemento na Filosofía da Idade Media: a relación entre fideísmo (“coñecemento por revelación”, “revelación divina”) e naturalismo (“coñecemento natural”); a relación e comparación entre teoloxía e filosofía, á atención aos conceptos principais do texto (verdade da fe, razón natural, coñecemento natural, innato, evidencia, Deus, verdadeiro/falso, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización (Escolástica e aristotelismo) da súa temática no pensamento de Tomé de Aquino e deste na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, á relación entre o cristianismo e a filosofía, entre o coñecemento natural e a teoloxía, ao problema da lóxica na demostración da existencia de deus, ao fundamentalismo gnoseolóxico, a ontoteoloxía, o creacionismo, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

2.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

2.2.1. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade* atenderá, entre outros contidos, ás aportacións do Empirismo ao problema epistemolóxico da Filosofía Moderna, ás formas de experiencia como formas de impresións, ás ideas e impresións de reflexión, os coñecementos de feito e as relacións entre ideas, ás paixóns e ás emocións (emotivismo) verbo da noción de substancia e de cualidade, o problema do causalismo e da indución (inferencia), os límites da regularidade da experiencia, a imposibilidade da metafísica, o escepticismo moderado, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.2. Deste xeito, a cuestión *Razón e progreso na Ilustración* atenderá, entre outros contidos, ás diferentes comprensións da “Razón” como facultade na Época da Ilustración e da súa importancia nas diversas posturas filosóficas ilustradas acerca do “progreso” nesa Época, o concepto de “Ilustración”, de “razón ilustrada”, autonomía e límites da razón, carácter “crítico” e condición analítica da razón, secularización da razón e a relixión natural, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.3. Deste xeito, a cuestión *Nietzsche: crítica da cultura occidental*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura, á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, crítica á moral socrática, á metafísica tradicional, e a epistemoloxía da representación, crítica ao positivismo científico, o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno”, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 3: 10 PUNTOS.

3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *A lei moral en Kant*. **A cualificación máxima é de 6 puntos:** 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Fundamentación da metafísica das costumes* de Kant deberá manifestar unha axeitada comprensión do estatuto e alcance da “Razón práctica” no proceso e problema da “ética formal” kantiana e o “imperativo categórico” e nese sentido cómpre que se comenten especialmente os conceptos principais do texto (deber, valor moral, lei universal, conformidade, máxima, etc.). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *A lei moral en Kant*, atenderá entre outros contidos ao significado e importancia da “razón práctica” e do coñecemento moral, a condición da ética formal fronte as éticas materiais, a autonomía ética fronte as éticas heterónomas, “o significado do imperativo categórico”, o deber como acción, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

3.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

3.2.1 Deste xeito, a cuestión *A orixe do cosmos na corrente presocrática*, atenderá entre outros contidos á comprensión da orixe do *logos* filosófico, á diferenza entre “mito” e “logos”, á noción de cosmos e cosmoloxía, a noción de *arché* e os principais elementos de orixe (física e non física, única e plural) propostas polos diferentes autores da “presocrática”. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.2. Deste xeito, a cuestión *Realidade e coñecemento en Platón* atenderá, entre outros contidos, á comprensión dos dualismos platónicos: o dualismo ontolóxico (mundo sensible, mundo intelixible), as súas metáforas (caverna) e o dualismo epistemolóxico (episteme, doxa), á función gnoseolóxica da “Idea” (Forma) e da dialéctica (e da reminiscencia), os graos de coñecemento (alegoría da liña), etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxe* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 4: 10 PUNTOS.

4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Hume, crítica das ideas de substancia e causalidade*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Investigación sobre o coñecemento humano* (Sec. IV) de Hume deberá manifestar unha axeitada comprensión das aportacións do Empirismo na Filosofía Moderna, ás formas de experiencia, ás ideas e impresións de reflexión, así como o problema dos coñecementos de feito e as relacións entre ideas no relativo ao problema do causalismo e da inferencia como forma de coñecemento, aludindo por tanto aos conceptos principais do texto (razoamentos de feito, conexión e inferencia, causa e efecto, a priori, experiencia). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, ao problema do causalismo e da indución, á regularidade das cuestións de feito, aos límites da experiencia en relación ao substancialismo, á diferenza entre modos e substancia, a regularidade da experiencia, o escepticismo moderado, a imposibilidade da metafísica, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

4.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da

resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

4.2.1. Deste xeito, a cuestión *Dialéctica socrática e relativismo dos sofistas*, atenderá entre outros contidos á comprensión do movemento Sofista e a precisión das súas características xerais (paideia, convencionalismo, *nomos/physis*) na filosofía grega e expresar a importancia e formas de relativismo e do escepticismo verbo do método socrático da dialéctica (maieutica e intelectualismo moral). **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.2. Deste xeito, a cuestión *Ética e política en Aristóteles*, atenderá, entre outros contidos, á explicación das constantes da Filosofía aristotélica, á noción de *polis* e á comprensión do “ser político”, a condición ética material e a “virtude intelectual e virtude moral”, á noción de templanza e mesura, de “recta razón” e de “felicidade”, de autarquía e de xustiza, forma de goberno, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.3. Deste xeito, a cuestión *Nietzsche: crítica da cultura occidental*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura, á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, crítica á moral socrática, á metafísica tradicional, e a epistemoloxía da representación, crítica ao positivismo científico, o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno”, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**